

Deres ref.:

Vår ref.: 2007/991
MAB WESE 521.5

Dato: 28.06.2010

Høring – forskrift om takstberegning og maksimalpriser for løyvepliktig drosjetransport med motorvogn

Det vises til brev 26. juni 2009 hvor Konkurransetilsynet sendte utkast til forskrift om takstberegning og maksimalpriser for løyvepliktig drosjetransport med motorvogn på høring.

Ved ikrafttredelsen av ovennevnte forskrift, vil forskrift 9. mars 2009 nr. 265 om maksimalpriser for kjøring med drosjebil (maksimalprisforskriften), oppheves.

Bakgrunnen for forslaget er at drosjemarkedet i dag er preget av dårlig prisopplysning og liten grad av prisgjennomsiktighet. Disse forholdene gjør det vanskelig for drosjekundene å sammenligne tilbud fra ulike aktører, noe som igjen medvirker til å svekke konkurransen i markedet. Videre er det vanskelig for kundene å etterprøve om prisen de betaler er riktig.

En av årsakene til ovennevnte problemer er at dagens *brytningstakssystem*¹ er vanskelig tilgjengelig for kundene. Konkurransetilsynet foreslår på denne bakgrunn at det innføres et lettere tilgjengelig takstsystem, såkalt *parallelltakst*². Tilsynet foreslår videre å forby bruk av enkelte takstelementer i ikke-maksimalprisregulerte områder, som for eksempel variabel starttakst.

Etter gjennomgang av høringssvarene har Konkurransetilsynet foretatt enkelte endringer i utkastet til forskrift. Tilsynet har på denne bakgrunn besluttet at det vil være hensiktsmessig å sende forskriften ut på ny høring. Høringbrevet med vedlegg er også tilgjengelig på tilsynets hjemmeside.

De viktigste endringene i forhold til forrige høring er:

- Forskriften kommer ikke til anvendelse i kontraktssegmentet.
- Listen over områder unntatt fra maksimalprisregulering inntas i forskriften.
- Unntaksbestemmelsen i gjeldende maksimalprisforskrift § 10 videreføres ikke.
- Dersom det tilbys fastpris for den aktuelle strekningen, skal kunden opplyses om dette. I maksimalprisregulerte områder skal kunden betale den laveste totale prisen av fastpris og parallelltakst med eventuelle tillegg.
- Forslaget om å innføre faste forholdstall frafalles.

¹ Ved brytningstakst foretas det avstandsprising når drosjens hastighet er over brytningspunktet, og tidsprising når drosjens hastighet er under brytningspunktet.

² Ved parallelltakst foretas det både avstands- og tidsprising under hele drosjeturen uavhengig av drosjens hastighet.

- Det gis adgang til å beregne tillegg for forhåndsbestilling.
- Det er inntatt en egen bestemmelse om at det for maksimalprisregulert drosjetransport ikke kan kreves andre tillegg eller høyere vederlag enn det som fremkommer av forskriften.
- Det innføres parallelltakst med gradert takststruktur i maksimalprisregulerte områder.
- De generelle tilleggene (tidsdifferensieringen) beholdes som i gjeldende maksimalprisforskrift.

Det redegjøres nærmere for endringene nedenfor.

For mer informasjon om bakgrunnen for forslaget, og gjennomgang av øvrige endringer i forhold til gjeldende maksimalprisforskrift, vises det til høringsbrev og høringsnotat 26. juni 2009.

Innføring av parallelltakst og forskriftens virkeområde

Overgang til et parallelltakstsystem gir mer tilgjengelige drosjepriser for kundene. Parallelltakst i samvirke med andre tiltak, vil kunne bedre konkurransen i markedet til fordel for kundene, og vil gjøre det enklere for kundene å etterprøve om prisen de betaler faktisk er riktig. Det foreslås derfor at parallelltakst påbys i enkeltreisesegmentet.

Forskriften vil imidlertid ikke gjelde for drosjetransport hvor vilkårene for transporten er fastsatt i avtale inngått etter forhandlinger mellom oppdragsgiver og tilbyder, eller etter anbud. Dette er en endring i forhold til forslaget til forskrift som ble sendt på høring 26. juni 2009. I kontraktssegmentet står hensynet til avtalefrihet sentralt, og Konkurransetilsynet mener at partene her bør stå fritt til å velge takststruktur selv.

Ettersom forskriften, herunder påbudet om parallelltakst, ikke vil gjelde i kontraktssegmentet, er det ikke behov for den forslåtte overgangsordningen i § 15 annet ledd i utkastet til forskrift av 26. juni 2009.³ Bestemmelsen er derfor tatt ut.

Flere høringsinstanser har gjort gjeldende at maksimalprisene på ulike måter indirekte påvirker *prisene* i kontraktssegmentet. Ifølge høringsinstansene benyttes maksimalprisforskriften som indeks for å justere avtaleprisene over tid, som utgangspunkt for pristilbud og ved vurdering av pristilbud, og som utsidealternativ dersom partene ikke kommer frem til en avtale. Høringsinstansene mener derfor at Konkurransetilsynet bør ta hensyn til disse virkningene i kontraktssegmentet ved vurdering av om det skal innføres parallelltakst i enkeltreisesegmentet og ved kalibreringen av nye maksimalpriser.

Konkurransetilsynet har på bakgrunn av innspillene i høringsrunden undersøkt om det er grunnlag for å hensynta de ovennevnte virkningene i kontraktssegmentet ved utformingen av den nye forskriften.

Det er etter tilsynets oppfatning ikke nødvendig å benytte forskriften som indeks for å justere avtaleprisene over tid. Det er heller ikke nødvendig å benytte forskriften som utgangspunkt for å gi pristilbud eller som utgangspunkt for å vurdere pristilbud.

Tilsynets undersøkelser viser også at de regionale helseforetakene i svært liten grad har mulighet til å kjøpe inn enkeltreiser (som er underlagt maksimalprisregulering) i tilfeller der pristilbudene i anbudskonkurranser ligger over maksimalprisene. Dette har sammenheng med at kjøp av enkeltreiser hindrer en effektiv og hensiktsmessig avvikling av pasientreisene, samt at lov om offentlige anskaffelser⁴ setter begrensninger på innkjøpers mulighet til å kjøpe inn drosjetransport etter vilkårene i maksimalprisforskriften.

Avslutningsvis bemerkes at gjeldende maksimalprisforskrift kun gjelder for enkeltreisesegmentet, og takstene i forskriften er tilpasset turene i enkeltreisesegmentet. Takstene er derfor ikke anvendelige i kontraktssegmentet, hvor turene typisk er lengre, foregår til høyere hastigheter, og typisk innebærer mindre tomkjøring i form av returkjøring uten passasjer. Tilsynets undersøkelser viser også at helseforetakene i tidligere anbudskonkurranser har mottatt pristilbud som ligger både over og under maksimalprisene.

³ I utkastet til forskrift 26. juni 2009 ble det foreslått at kontrakter inngått før ikrafttredelsen av forskriften kunne gjennomføres etter et annet takstsystem enn parallelltakst eller fastpris.

⁴ Lov 16. juli 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser.

Konkurransetilsynet har på denne bakgrunn ikke sett hen til kontraktsegmentet ved vurderingen av om parallelltakst skal innføres i enkeltreisesegmentet eller ved fastsettelse av maksimalprisene i utkastet til forskrift.

Unntak fra maksimalprisregulering

Enkelte områder er unntatt fra maksimalprisregulering.⁵ I gjeldende maksimalprisforskrift fremgår de unntatte områdene av § 1. I høringsbrev 26. juni 2009 foreslo Konkurransetilsynet at det ikke skulle inntas en tilsvarende henvisning i ny forskrift. I stedet ble det foreslått å ta inn en bestemmelse om at unntak fra maksimalprisregulering etter gjeldende maksimalprisforskrift skal videreføres, jf. forslaget 26. juni 2009 § 15 første ledd.

Ut i fra regeltekniske hensyn har tilsynet funnet at det likevel bør fremgå av forskriften hvilke områder som er unntatt fra maksimalprisregulering. Områdene er inntatt i utkastet til forskrift § 1 tredje ledd bokstav a. Dette medfører at overgangsbestemmelsen i § 15 første ledd i forslaget 26. juni 2009 er overflødig. Bestemmelsen er derfor tatt ut.

Konkurransetilsynet foreslår videre at bestemmelsen i gjeldende maksimalprisforskrift § 10 (§ 2 i høringsbrev 26. juni 2009), om Konkurransetilsynets kompetanse til å gjøre unntak fra maksimalprisregulering, ikke videreføres. Etter Konkurransetilsynets oppfatning er det ikke nødvendig å ha en egen bestemmelse om dette i forskriften. Konkurransetilsynet kan ved forskriftsendring unnta områder fra maksimalprisregulering, eller gjeninnføre maksimalprisregulering.

Fastpris

Det foreslås at fastpris kan benyttes som alternativ til parallelltakst. Dersom det tilbys fastpris for en bestemt strekning, skal kunden opplyses om dette. Opplysningsplikten påhviler sjåføren.

Etter Konkurransetilsynets oppfatning vil en slik løsning føre til økt prisgjennomsiktighet, og dermed legge til rette for økt konkurranse i drosjenæringen.

I maksimalprisregulerte områder foreslås det i tillegg at kunden skal betale det som gir den laveste totale prisen av fastpris og parallelltakst med eventuelle tillegg. Dette innebærer at kunden alltid vil få den laveste prisen av fastpris og parallelltakst med eventuelle tillegg. Det bemerkes at dette gjelder uavhengig av om kunden har bedt om fastpris for det aktuelle oppdraget eller ikke. Regelen har sammenheng med at tilbyder ikke skal kunne omgå forskriftens maksimalprisregulering ved å tilby fastpris.

Faste forholdstall

Konkurransetilsynet har besluttet å frafalle tilleggsforslaget om å innføre faste forholdstall i ikke-maksimalprisregulerte områder.

Tillegg for forhåndsbestilling

Konkurransetilsynet har på bakgrunn av høringssvarene besluttet å ikke forby tillegg for forhåndsbestilling, verken i maksimalprisregulerte eller ikke-maksimalprisregulerte områder.

I forslaget heter det at tillegg for forhåndsbestilling kun kan beregnes i tilfeller hvor drosjen bestilles til et bestemt tidspunkt. I maksimalprisregulerte områder er det satt en maksimalpris for tillegget.

Betydningen av forskriften for maksimalprisregulert drosjetransport

Konkurransetilsynet foreslår å innta en bestemmelse i § 6 om at det for maksimalprisregulert drosjetransport ikke kan kreves andre tillegg eller høyere vederlag enn det som fremkommer av forskriften.

---

⁵ På nåværende tidspunkt er drosjesentraler, løyvehavere tilsluttet drosjesentraler, drosjeførere og bopelsløyvehavere som er stasjonert i Oslo, Akershus, Drammen, Lier, Nedre Eiker, Røyken, Hurum, Kongsberg, Øvre Eiker, Modum, Trondheim, Bergen, Askøy, Fjell, Sund, Stavanger, Randaberg, Sola, Sandnes, Kristiansand, Søgne, Songdalen, Vennesla, Moss, Rygge, Råde, Fredrikstad og Sarpsborg unntatt fra forskriften, jf. maksimalprisforskriften § 1 tredje ledd bokstav a.

Bestemmelsen har to målsetninger. For det første ønsker tilsynet å understreke at prisene i forskriften er *maksimalpriser* – det er tillatt å ta lavere priser enn det som fremkommer av forskriften. For det andre vil tilsynet med denne bestemmelsen presisere at det ikke er tillatt å ta andre tillegg eller høyere vederlag enn det som fremkommer av forskriften. For maksimalprisregulert drosjetransport er det eksempelvis ikke tillatt å beregne tillegg for barnesete og bagasje.

Gradert takststruktur i maksimalprisregulerte områder

I høringsnotat 26. juni 2009 ble det foreslått at takstsystemet i maksimalprisregulerte- og i ikke-maksimalprisregulerte områder skulle være likt. I høringsrunden ble det inngitt flere merknader om at forslaget ikke i tilstrekkelig grad hensyntok forskjellene mellom områder som er maksimalprisregulert og områder som ikke er maksimalprisregulert. Det ble blant annet påpekt at takstene i forslaget ikke tok tilstrekkelig hensyn til tomkjøring.⁶

Hensynet til prisgjennomsiktighet, etterprøvnbarhet og kostnadsdekning gjør seg gjeldende med ulik styrke i maksimalprisregulerte- og ikke-maksimalprisregulerte områder. Konkurransetilsynet har på denne bakgrunn funnet det nødvendig å differensiere reguleringen av de ulike områdene.

I dag opereres det med en todelt takststruktur i maksimalprisregulerte områder – det gjelder ett takstsystem i såkalte *soner for nærtrafikk (nærsoner)* og ett takstsystem for turer som kjøres *helt eller delvis utenfor nærtrafikk (fjernsoner)*.⁷ Konkurransetilsynets undersøkelser viser at det er en rekke praktiske utfordringer knyttet til systemet, samt at systemet praktiseres ulikt fra sentral til sentral og fra sjåfør til sjåfør. Det er derfor etter Konkurransetilsynets oppfatning ikke aktuelt å videreføre dette systemet.

Konkurransetilsynet har lagt avgjørende vekt på at et nytt takstsystem i maksimalprisregulerte områder skal være gjennomsiktig, etterprøvbart, gi drosjeforetakene kostnadsdekning samt i minst mulig grad forutsette skjønsmessige vurderinger fra sjåførens side.

Tilsynet foreslår derfor at det i maksimalprisregulerte områder innføres parallelltakst med gradert takststruktur. Etter Konkurransetilsynets oppfatning ivaretar denne takststrukturen hensynet til etterprøvnbarhet og kostnadsdekning, samtidig som den øker prisgjennomsiktigheten i forhold til dagens takstsystem. Systemet forutsetter også færre skjønsmessige vurderinger fra sjåførens side enn dagens system.

Parallelltakst med gradert takststruktur innebærer at det kan beregnes vederlag i form av avstandtakst for tilkjøring⁸ som overstiger 10 kilometer, og at drosjeforetakene vil få en viss kompensasjon for returkjøring⁹ i form av høyere avstandtakst etter 10 kilometer.

I tillegg kan det beregnes en startpris fra holdeplass/gate og en starttakst ved bestilling. Det kan også beregnes tidstakst for kjøring med passasjer.

Det bemerkes at vederlaget for tilkjøring aldri kan overstige vederlag for tilkjøring fra nærmeste holdeplass til hentestedet. Dette innebærer at hvis tilkjøring fra nærmeste holdeplass koster 100 kroner, vil det ikke kunne kreves mer enn 100 kroner i tilkjøring uavhengig av hvor lang den faktiske

⁶ Med tomkjøring menes kjøring uten passasjer fra stedet drosjebilen befinner seg ved oppdragets begynnelse, og frem til hentestedet (tilkjøring), samt kjøring uten passasjer tilbake til stasjoneringsstedet etter oppdragets avslutning (returkjøring).

⁷ I nærsonene blir drosjeforetakenes kostnader knyttet til tomkjøring i dag i stor grad blir pulverisert på alle turer, mens en i fjernsoner får drosjeforetakene i stor grad får betalt for faktisk tomkjøring for hver enkelt tur, jf. maksimalprisforskriften §§ 2 og 3. Nærsonen har som regel en diameter på 10-15 kilometer fra stasjoneringsstedet, og fastsettes av fylkeskommunen. I tillegg er det vanlig at også Konkurransetilsynet blir forelagt søknaden for godkjenning.

⁸ Tilkjøring er tomkjøring fra stedet drosjen er når kunden bestiller til stedet der kunden blir hentet. Ved praing og turer fra holdeplass er det selvsagt ingen tilkjøring, mens det vil være lang tilkjøring i de tilfeller der kunden befinner seg langt fra stedet drosjen befinner seg.

⁹ Returkjøring er tomkjøring fra stedet passasjeren blir satt av og tilbake til drosjens stasjoneringssted.

tilkjøringen er i det aktuelle tilfellet.¹⁰ For at tilkjøringsvederlaget skal være mest mulig etterprøvbart vil det kun være anledning til å beregne avstandstakst for tilkjøring.

Så langt Konkurransetilsynet kjenner til, kan parallelltakst med gradert takststruktur implementeres i dagens taksametre. Det bemerkes for øvrig at et lignende system er i bruk i Irland og Australia.

Ved fastsettelse av forslag til nye maksimaltakster har Konkurransetilsynet blant annet sett hen til pris med dagens takststruktur og pris med ny takststruktur, for ulike typer drosjeturer. Videre har tilsynet sett hen til prisforskjell per kilometer mellom turer som kjøres i sone for nærtrafikk og turer som kjøres på kilometertakst, prisene svenske drosjesentraler (som allerede benytter parallelltakst) opererer med, at tidstaksten skal være tilstrekkelig høy til at drosjer vil akseptere stillestående venting forårsaket av kunder, samt at tomkjøring i noen grad skal kompenseres. Konkurransetilsynet foreslår på denne bakgrunn følgende maksimaltakster:

• starttakst fra holdeplass/gate	= kr	35,00
• starttakst ved bestilling	= kr	61,00
• avstandstakst per km tilkjøring utover 10 km	= kr	13,00
• avstandstakst per km første 10 km med passasjer i bilen	= kr	7,60
• avstandstakst per km utover 10 km med passasjer i bilen	= kr	13,00
• tidstakst per time for kjøring med passasjer	= kr	320,00

Takstene er kalibrert med utgangspunkt i dagens takstnivå. Tilsynet vil justere takstene for eventuelle kostnadsendringer før ny forskrift tre i kraft.

Generelle tillegg (tidsdifferensiering)

I høringsnotat 26. juni 2009 foreslo Konkurransetilsynet å øke de generelle tilleggene på tidspunkt hvor etterspørselen normalt er særlig høy. Høringsinstansene har ikke vært positive til dette. Konkurransetilsynet vil derfor ikke videreføre dette forslaget. Tilsynet foreslår at de generelle tilleggene beholdes slik som i gjeldende maksimalprisforskrift.

Forslagets administrative og økonomiske konsekvenser

Konkurransetilsynet forventer at de nevnte endringene i forslaget til forskrift ikke vil få særlige administrative eller økonomiske konsekvenser ut over de som er nevnt i høringsnotat 26. juni 2009. Det bemerkes at forslagene, så vidt Konkurransetilsynet er kjent med, kan implementeres i dagens taksametre. Videre er maksimalprisene i forskriften kapittel 2 fastsatt på en slik måte at det totale prisnivået ikke skal endres nevneverdig i forhold til dagens prisnivå.

Ikrafttredelse

Konkurransetilsynet foreslår at forskriften skal tre i kraft 1. januar 2011.

Høringssvarene

Det bes om at høringssvarene sendes Konkurransetilsynet innen **1. september 2010**, enten per post eller e-post: post@kt.no.

Dersom høringssvaret inneholder opplysninger som det er av konkurransemessig betydning å hemmeligholde, bes det om at disse merkes tydelig.

Ytterligere opplysninger kan fås ved henvendelse til Andreas J. Tveito (tlf. 55 59 75 13 eller e-post anjt@kt.no) eller Wenche S. Egeland (tlf. 55 59 76 38 eller e-post wese@kt.no).

¹⁰ Tilkjøringen kan være lengre dersom drosjen befinner seg utenfor holdeplass ved mottak av bestillingen.

Med hilsen

Jostein Skaar (e.f.)
avdelingsdirektør

Karin Stakkestad Laastad
seksjonsleder

Mottakere:

Akershus fylkeskommune	Schweigaards gate 4	0185	OSLO
Aust-Agder fylkeskommune	Serviceboks 606	4809	ARENDAL
Buskerud fylkeskommune	Fylkeshuset	3020	DRAMMEN
Finnmark fylkeskommune		9815	VADSØ
Forbrukerombudet	Postboks 4597 Nydalen	0404	Oslo
Forbrukerrådet	Pb 4594 Nydalen	0404	Oslo
Fornyings- og administrasjonsdepartementet	Postboks 8004 Dep	0030	Oslo
Hedmark fylkeskommune	Fylkeshuset	2325	HAMAR
Helse Midt-Norge	Postboks 464	7501	Stjørdal
Helse Nord RHF		8038	Bodø
Helse- og omsorgsdepartementet	Postboks 8011 Dep	0030	Oslo
Helse Sør-Øst RHF	Postboks 404	2303	Hamar
Helse Vest RHF	Postboks 303 Forus	4066	STAVANGER
Hordaland fylkeskommune	Postboks 7900	5020	BERGEN
Justervesenet	Fetveien 99	2007	KJELLER
Møre og Romsdal fylkeskommune	Fylkeshuset	6404	MOLDE
Nordland fylkeskommune	Postmottak Fylkeshuset	8048	BODØ
Nord-Trøndelag fylkeskommune	Seilmakergata 2	7735	STEINKJER
Norges Handikapforbund	Postboks 9217 Grønland	0134	OSLO
Norges Taxiforbund	Postadresse: P.b. 6754 Rod	0503	Oslo
Norsk Transportarbeiderforbund	Hammersborg Torg 3	0179	OSLO
Nærings- og handelsdepartementet	Postboks 8014 Dep	0030	Oslo
Oppland fylkeskommune	Serviceboks	2626	LILLEHAMMER
Oslo kommune	Postboks 6703 Etterstad	0609	OSLO
Oslo Taxi AS	Postboks 6538 Rodeløkka	0501	Oslo
Rogaland fylkeskommune	Sentrum Postboks 130	4001	STAVANGER
Samferdselsdepartementet	Postboks 8010 Dep	0030	Oslo
Sogn og fjordane fylkeskommune	Askedalen 2	6863	LEIKANGER
Sør Trøndelag fylkeskommune	Postuttak	7004	TRONDHEIM
Telemark fylkeskommune	Fylkeshuset	3706	SKIEN
Taxus Norge Norge AS	Strandveien 37	1366	LYSAKER
Transportbrukernes fellesorganisasjon	Postboks 5494	0305	OSLO
Troms fylkeskommune	Postboks 6600	9296	TROMSØ
Trøndertaxi AS	Brøsetvegen 145 B	7048	TRONDHEIM
Vestfold fylkeskommune	Svend Foyns gt 9	3126	TØNSBERG
Vest-Agder fylkeskommune	Tordenskjoldsgate 65	4614	KRISTIANSAND S
Østfold fylkeskommune	Postboks 220	1702	SARPSBORG
0-taxi	Strandveien 8	1366	LYSAKER
Finansdepartementet	Postboks 8008 Dep	0030	Oslo
Justis- og Politidepartementet	Postboks 8005 Dep	0030	Oslo
Likestillings- og diskrimineringsombudet	Postboks 8048 Dep	0031	Oslo
Øresvik Taxi v/Helge Hilstad	Hilstad	8754	ØRESVIK
Taxi 2 Norge Drift AS	PB 2509 Solli	0202	OSLO

Agder Kollektivtrafikk AS	Vestre Strandgate 33	4611	KRISTIANSAND S
Norgestaxi AS	Akersbakken 12	0172	OSLO
TrønderTaxi AS	Børssetvegen 145 B	7048	TRONDHEIM
Troms Taxi AS	Terminalgata 68	9019	TROMSØ
Agder Taxi AS	Tinnheiveien 15	4629	KRISTIANSAND S
Taxistation	Chr. Tomters veg 11	2005	RÆLINGEN